

EKSAMEN I EMNET M102 - LINEÆR ALGEBRA, VÅR 2000

OPPGAVE 1

La A betegne koeffisientmatrisen til ligningssystemet

$$\begin{aligned} x_1 + 2x_2 + ax_3 &= 2 \\ x_1 + 3x_2 + x_3 &= 0 \\ 2x_1 + 7x_2 + bx_3 &= b \end{aligned}$$

- (a) Beregn determinanten til A . For hvilke verdier av a og b er A invertibel?
- (b) Finn A^{-1} når $a = b = 2$.
- (c) For hvilke verdier av a og b har ligningssystemet
  - (i) akkurat en løsning,
  - (ii) uendelig mange løsninger,
  - (iii) ingen løsning?
- (d) Bruk Cramers regel til å finne x_3 når $a = b = 2$.

OPPGAVE 2

- (a) Hva vil det si at mengden $\{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ danner en basis for vektorrommet V ?
- (b) Sett $n = 3$ og la $B = \{b_1, b_2, b_3\}$ være en basis for V . La

$$c = b_1, c_2 = b_1 + b_2 \text{ og } c_3 = b_2 + b_3.$$

Vis at $C = \{c_1, c_2, c_3\}$ også er en basis for V . Finn matrisen P slik at $[v]_C = P[v]_B$ for alle v i V .

- (c) Den lineære transformasjonen $T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ er gitt ved

$$T \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} x_1 + x_2 + x_3 \\ 2x_2 + x_3 \\ x_1 + x_2 \end{bmatrix}.$$

Finn standardmatrisen til T .

- (d) La D være basisen $\{(1, 0, 0), (1, 1, 0), (0, 1, 1)\}$ for $\mathbb{R}^3$. Finn D -matrisen $[T]_D$ til transformasjonen T .

OPPGAVE 3

- (a) Kjeglesnittet K har ligningen (med hensyn på standardbasisen for $\mathbb{R}^2$)

$$5x_1^2 - 4x_1x_2 + 8x_2^2 = 36.$$

Finn en ortonormal basis B for $\mathbb{R}^2$ som er slik at K 's ligning i det tilsvarende nye koordinatsystemet blir uten produktledd ("cross-product term"). Hva slags kjeglesnitt er K ?

- (b) Tegn en figur som viser de opprinnelige koordinataksene, de nye og K .

OPPGAVE 4

(a) Definer egenverdi og egenvektor for en kvadratisk matrise. Hva mener vi med at en kvadratisk matrise er diagonalisert?

(b) Vis at $(2, 1, 2)$ er en egenvektor til matrisen

$$E = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ -3 & 2 & 3 \\ -1 & 2 & 2 \end{bmatrix}.$$

Hva er den tilhørende egenverdien? Avgjør om E er diagonalisert.

(c) La A være en symmetrisk matrise som har egenvektorene $(1, 1, 2)$ og $(1, -1, 0)$. Finn en ortogonal matrise P som diagonaliserte A . Hva blir P^{-1} ?

(d) La B være en symmetrisk matrise med samme karakteristiske polynom som A . Gjør rede for at det finnes en ortogonal matrise Q slik at $Q^T A Q = B$.